

8. november 2023

Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet
Stormgade 2-5
1470 København K
Att.: lige@lige.dk

HØRING VEDRØRENDE LOV OM ÆNDRING AF LOV OM SOCIAL SERVICE OG FORSKELLIGE ANDRE LOVE (LIGESTILLING AF KRISECENTERTILBUD TIL MÆND)

Danner vil gerne takke for muligheden for at komme med bemærkninger til Digitaliserings- og Ligestillingsministeriets udkast til lov om ændring af lov om social service og forskellige andre love (Ligestilling af krisecentertilbud til mænd).

GENERELLE BEMÆRKNINGER

Først og fremmest vil Danner gerne kvittere for ministeriets intention om at give mænd og andre personer, der bliver udsat for vold i nære relationer, bedre mulighed for at få hjælp.

Danner bakker op om ønsket om at præcisere målgrupperne for og formålet med et krisecenterophold. Det er positivt, at formuleringen "eller tilsvarende krise" udgår af formålsbestemmelsen i § 109, stk. 1. Præcisionen vil mindske risikoen for uklarhed omkring visitationsgrundlaget til krisecentrene samt højne sandsynligheden for, at ophold på krisecentre udelukkende tilbydes til personer med behov for beskyttelse, voldsfaglig behandling og støtte. Samtidig er det positivt, at der med lovforslaget indsættes et nyt stk. 2 i § 109, som tydeliggør, at det midlertidige ophold skal hjælpe personer udsat for vold i nære relationer og eventuelle ledsagende børn til at etablere en selvstændig tilværelse uden vold. Danner mener dog, det vil det være hensigtsmæssigt, hvis loven også giver mulighed for voldsfagligt efterværn på lige fod med bestemmelserne i servicelovens § 110 om efterforsorg. Det vil understøtte den voldsudsatte og evt. medfølgende børns generelle trivsel og muligheder for at fastholde et liv uden vold.

Det bør sikres, at vidensgrundlaget er solidt på alle krisecentre uanset målgruppen. Det indebærer garanti for grundig visitation og revisitation og generel høj voldsfaglighed på kommende krisecentre – uanset målgruppen. Reel ligestilling forudsætter, at den enkelte voldsudsattes behov for beskyttelse, voldsfaglig behandling og støtte afdækkes konkret. Det er ikke alle voldsudsatte, der har behov for den samme indsats for at blive fri af vold.

Danner har med tilfredshed noteret sig, at selvmøderprincippet opretholdes i § 109 og videreføres i de foreslåede nye bestemmelser §§ 109 a og 109b. Det er helt afgørende for voldsudsattes mulighed for at bryde med volden, at selvmøderprincippet bevares, så voldsudsatte kan henvende sig på krisecenteret – også akut – uden foregående visitation fra kommunen.

8. november 2023

BRUG FOR AT TYDELIGGØRE KØNSMÆSSIGE FORSKELLE

Det er glædeligt, at ministeriet bebuder, at der med lovforslaget ikke sker en forringelse af voldsudsatte kvinders rettigheder efter serviceloven. Tilsvarende, at ministeriet anerkender behovet for kønsadskillelse samt det kønnede aspekt ved vold i nære relationer. Kvinder udsættes stadig i højere grad for vold af mænd. Kvinder udsættes i langt højere grad for grovere og farligere vold end mænd generelt. Og kvinder er i større risiko for at blive dræbt af deres (eks)partner. Alle voldsudsatte, uanset køn, kønsidentitet og seksualitet, bør få den specialiserede voldsfaglige hjælp, de har brug for, og som konkret imødegår den type vold, de er udsat for. Danner opfordrer derfor til, at ministeriet fastholder et systematisk fokus på partnervoldens kønsbaserede karakter og på behovet for voldsfaglige specialiserede indsatser.

Det er helt afgørende, at der sikres tilstrækkelig finansiering til området i forbindelse med udvidelsen af målgruppen. Ellers vil implementeringen af tilbud til flere målgrupper – uanset intentionen – trække ressourcer væk fra tilbud til voldsudsatte kvinder samt reducere muligheden for at udvikle specialiserede voldsfaglige tilbud rettet specifikt mod de nye målgrupper i lovforslagets §§ 109a og 109b.

I lovforslagets afsnit 3 om ligestillingsmæssige konsekvenser bør ministeriet forholde sig til Danmarks forpligtelser i henhold til Istanbulkonventionen. Det er væsentligt at have øje for de kønsbaserede forskelle og bestemmelserne i konventionen for at sikre, at Danmark også i fremtiden lever op til Danmarks konventionsmæssige forpligtelser til at yde særlig beskyttelse til piger og kvinder udsat for vold.

ALLE VOLDSUDSATTE BØRN OG VOKSNE SKAL HAVE RET TIL VOLDSFAGLIG PSYKOLOGHJÆLP

Det er glædeligt for voldsudsatte børn og unges rettigheder, at børn både over og under 12 år, der har oplevet enten fysisk eller psykisk vold i nære relationer, med forslaget til ændring af Barnets lov § 41, får ret til at modtage behandling af en psykolog i privat eller offentligt regi, eller i regi af en civilsamfundsorganisation med kun én forælders samtykke. Det vil generelt gøre en stor forskel for de mange børn, som vokser op i familier med vold. Danner anerkender desuden behovet for præciseringen af, at det er tilstrækkeligt, at den forældremyndighedsindehaver, som barnet følger på krisecenter, samtykker til behandlingen.

Danner anbefaler dog, at det i lovforslagets bemærkninger bliver præciseret, at det forudsættes, at behandlende psykolog har en specialiseret voldsfaglig baggrund. En almindelig autoriseret psykolog uden en voldsfaglig baggrund har ikke nødvendigvis den fornødne indsigt i voldens dynamikker, udtryk og konsekvenser. Det indebærer en risiko for uhensigtsmæssig behandling til den voldsudsatte.

Psykologhjælp bør bero på voldsfaglig traumeinformeret praksis. Og de 10 timer bør kunne tilbydes til både voksne og børn på det krisecenter, de er indlogeret. Det vil muliggøre en mere specialiseret, effektiv og sammenhængende indsats til de voldsudsatte.

TILSYN BØR STILLE KRAV TIL VOLDSFAGLIGHED OG SIKKERHED PÅ KRISECENTRENE

Danners kvindekrisecenters praksis bygger på forskning og mange års erfaring og viden om forskellige voldstyper, voldens dynamikker og konsekvenser samt sikkerhed.

8. november 2023

Voldsfagligheden er suppleret af socialfaglig ekspertise med indsigt i voldsudsatte kvinders særlige udfordringer og behov.

Voldsfaglighed og sikkerhed bør efter Danners optik være helt centralt i krisecentrenes arbejde med voldsudsatte. Både på nye og fremtidige krisecentertilbud og på eksisterende krisecentertilbud. Den voldsfaglige kvalitet og anerkendte sikkerhedsrisikovurderingsværktøjer bør blive behandlet særskilt i socialtilsynet med krisecentre. Socialtilsynet bør forpligtes til at sikre, at tilbuddene lever op til de særlige behov, som de differentierede målgrupper i de foreslåede bestemmelser i §§ 109, 109a og 109 b, har. Konkret anbefaler Danner, at det af bemærkningerne fremgår, at tilsynene har til opgave både at godkende tilbud og føre løbende tilsyn med, at tilbuddene er voldsfaglige og relevante i forhold til bestemmelsernes målgrupper.

Det bør desuden undersøges, om og hvor nye krisecentre skal etableres. Særligt med fokus på behov, målgruppe og geografi – så det sikres, at etablering af nye krisecentre dækker et konkret konstateret behov med henblik på bedst mulig udnyttelse af ressourcerne.

BØRN PÅ KRISECENTRE SKAL ANERKENDES SOM SELVSTÆNDIGE RETTIGHEDSHAVERE

Danner noterer sig, at omsorg, støtte og rådgivning til ledsagende børn flere steder bliver fremhævet i lovforslaget som en af de rettigheder, personer udsat for vold får med lovforslaget. Men indsatser til børn er ikke konkret beskrevet eller defineret i lovforslaget. Specialiserede indsatser til børn er i dag ikke en del af takstgrundlaget for krisecentrene. Det udgør et stort problem for krisecentrenes mulighed for at oprette, udvikle og vedligeholde specialiserede børnefaglige indsatser til voldsudsatte børn på krisecenteret.

Danner opfordrer til, at børn på krisecentre betragtes som selvstændige rettighedshavere, som det fx er indført i Norges krisecenterlov. Indsatser til børn på krisecentre bør anerkendes som en del af kerneydelsen.

I Socialtilsynets kvalitetsmodel bør desuden indgå en evaluering af krisecentrenes indsatser til børn. Det vil sikre, at børn på krisecenter i højere grad vil være garanteret indsatser, som tager afsæt i den nødvendige specialiserede børne- og voldsfaglighed, og at voldsudsatte børn får et kvalificeret tilbud om hjælp og støtte, uanset hvor i landet de er indlogeret.

KØNSOPDELING OG PRÆCISERING ER NØDVENDIGT FOR AT SIKRE VOLDSUDSATTES KVINDERS SIKKERHED

Med den foreslåede bestemmelse i § 109 b får et krisecenter i Danmark mulighed for at henvende sig til flere målgrupper på samme tid. Danner anerkender intentionen om at give alle personer, uanset køn, kønsidentitet eller seksualitet, mulighed for at få ophold på boformer efter servicelovens § 109 b, hvis de i øvrigt opfylder målgruppebetingelserne.

Danner finder det imidlertid stærkt problematisk, at krisecentre, som ønsker at henvende sig til både kvinder og mænd, således vil kunne oprettes som en boform efter § 109 b. Det må aldrig nogensinde kunne forekomme, at en kvinde indlogeret under § 109b risikerer at møde sin voldsudøver på et krisecenter, fordi voldsudøver er indlogeret

8. november 2023

samme sted. Danner anbefaler, at forskellen på målgrupperne, deres behov og visitationsgrundlag præciseres og tydeliggøres. Sikkerhedsaspektet og beskyttelsesbehovet må og skal være styrende for visitationen til et konkret krisecenter.

Sikkerheden for den voldsudsatte på krisecenter vil blive styrket ved, at krisecentrene er kønsopdelte og adskilte – og at krisecentrene er forpligtet til at fokusere på én målgruppe. Det bør desuden ikke være muligt at drive botilbud under både § 109 og § 110 på samme matrikel. I dag indlogeres blandt andre personer med misbrug og personer med psykisk sygdom på §110 botilbud, og her er der f.eks. ikke fokus på børns oplevelse af tryghed eller på voldsudsattes sikkerhed.

Ved blandede botilbud efter § 109 og § 110 ser Danner en potentiel risiko for sikkerhedsbrister og for, at kvaliteten af den voldsfaglige hjælp og støtte til voldsudsatte børn og voksne ikke kan opretholdes.

I er velkomne til at kontakte Cecilie Nielsen på cen@danner.dk eller 30785862, hvis I har spørgsmål til høringssvaret.

Med venlig hilsen

Mette Marie Yde

Direktør/CEO